

**'Goed leren  
lezen is een  
mensenrecht!'**

Fontys Pro

**Michelle Bervoets- van Leeuwen**

m.bervoetsvanleeuwen@fontys.nl  
(06) 575 297 31

**Eefje Wilmsen- Huismans**

e.wilmsen@fontys.nl  
(06) 151 565 65

**Waarom LIST?**

Hoe zorg je ervoor dat leerlingen lezen leuk gaan vinden? Hoe verbeter je de leesresultaten en het leesonderwijs op jouw school? LIST helpt hierbij! Onze specialisten gaan met het team aan de slag om kennis en vaardigheden te vergroten en deze leesmethodiek te implementeren binnen de organisatie.

Het doel van leesonderwijs is het ontwikkelen van gemotiveerde leerlingen die lezen om te leren en lezen voor hun plezier.

LIST verbindt de techniek van lezen daarom steeds met leesbegrip, leesbeleving en het opbouwen van kennis van de wereld. Bij LIST vormt de betrokkenheid bij lezen het uitgangspunt.

**Voor wie?**

LIST is een methodiek bedoeld voor scholen (po, (v)so en pro) die streven naar functionele geletterdheid voor alle leerlingen en die hun leraren de kans willen bieden om kennis en vaardigheden op het gebied van leesonderwijs te vergroten.

**“LIST levert zeker een rijke leescultuur en gemotiveerde lezers op. Elke dag weer genieten. En de resultaten? Die gaan dan ‘vanzelf’ omhoog.”**

*Ineke Wijnen, BS De Verrekijker, Ell*

## Het LIST-programma

In LIST wordt gewerkt met concrete, hoge, maar realistische doelen voor alle leerlingen. LIST richt zich op het leesproces van voorbereidende leesactiviteiten tot en met vloeiend lezen. Het LIST-programma is sinds de start in 2008 al door veel scholen succesvol geïmplementeerd. Het programma bestaat uit afzonderlijke aanpakken voor beginnende geletterdheid, aanvankelijk lezen en vloeiend lezen:

- Binnen LIST voor kleuters wordt consequent op een geïntegreerde manier gewerkt met brede, essentiële thema's waarbij kwalitatief goede prentenboeken een hoofdrol spelen;
- Bij het aanvankelijk lezen wordt gewerkt met een programma waarvan, naast instructie van letters en leeshandeling, vanaf het begin functionele en motiverende lees- en schrijfp opdrachten onderdeel uitmaken. Uit de methode voor aanvankelijk lezen wordt alleen gebruikt wat ten dienste staat van het leren lezen;
- Vloeiend lezen wordt bereikt doordat de leerlingen leeftijdsadequate boeken lezen. Er wordt dus geen methode voor voortgezet technisch lezen gebruikt. Leerlingen lezen in eerste instantie hardop, in een duo of met een tutor. Zodra het kan gaat een leerling stillezen.

Het LIST-programma, de theoretische achtergronden en de cyclische benadering voor aanvankelijk en vloeiend lezen zijn uitgebreid beschreven in het rapport 'Doelgericht Werken Aan Opbrengsten. Tweede herziene versie' (Houtveen, Brokamp & Kunst, 2019).

## Resultaten

De aanpakken zijn breed gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Vanuit het onderzoek (Lezen, lezen, lezen! Achtergrond en evaluatie van het LeesInterventie-project voor scholen met een totaalaanpak (LIST) Houtveen, Brokamp, & Smits, 2012) is bekend dat aan het einde van de basisschool minder dan 1% van de leerlingen met een onvoldoende leesniveau de school verlaat.

## Uitvoering en kosten





De implementatie wordt uitgevoerd door gecertificeerde LIST-begeleiders en bestaat onder andere uit teamscholingen, observaties en begeleiding. Meestal wordt de implementatie van de drie aanpakken (beginnende geletterdheid, aanvankelijk lezen en voortgezet lezen) verspreid over 2 tot 3 schooljaren. De kosten zijn o.a. afhankelijk van de hoeveelheid te implementeren aanpakken en eventueel maatwerk voor de school.

Deze trajecten worden op maat aangeboden. Voor meer informatie over de inhoud, de uitvoering en de kosten kunt u contact opnemen.



> FOR SOCIETY

### > Social media

-  @fontysPro
-  @fontysproedu
-  @fontys\_pro\_educatie
-  [Linkedin.com/company/fontys-pro-educatie](https://www.linkedin.com/company/fontys-pro-educatie)

### > Contact

-  08850 70700
-  [fontyspro-educatie@fontys.nl](mailto:fontyspro-educatie@fontys.nl)
-  Lismortel 25, Eindhoven
-  [fontys.nl/educatie](https://fontys.nl/educatie)